

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

כניסת השבת 17:10

צאת השבת 18:22

ר"ת 19:04

שיר ליום השבת

בפרשה מזוכרת בניית המנורה עם קניה וכפתוריה. ענין הכפתורים מזכיר סיפור שארע לפני שנים רבות בארם צובא:

פעם כשנפטר אחד מבני קהילת ארם צובא, מיהרו אנשי החברה- קדישא לחצוב לו קבר בבית העלמין. בתוך כך ארעה מפולת, ונתגלה קברו של אדם שנקבר בסמוך. נחרדו מהפגיעה בכבוד הנפטר. להפתעתם, היה גופו שלם כביום קברו וריח בשמים עלה מהקבר. אדם זה נקבר כשלושים וחמש שנה לפני כן, ולא נודע כקדוש וצדיק. תמהו, וסיפרו על כך לרב העיר הגאון רבי רפאל שלמה לניאדו זצ"ל, בעל תשובות 'בית דינו של שלמה' וספרים נוספים. גם הוא תמה, כי הכיר את המנוח כאדם שקט ופשוט, מוכר כפתורים ותופר לולאות, ולא ידע במה זכה.

בלילה בא אליו הנפטר בחלום ואמר לו: "למה תתפלא. אספר לך מעשה שהיה בגינו זכותי לך", וכך סיפר מוכר הכפתורים:

מיום הגיעי למצוות נאלצתי להרוויח לפרנסתי. פתחתי דוכן והרווחתי פרושותי. הוצאתי כדי מחייתי, וכל פרוטה שחשכתי שמרתי בכלי חרס. לימים שכרתי חנות ופרנסתי שפעה, וכל הנותר על רווחי, מצא דרכו לכד החרס בפאתי החנות עד שכמעט ועלה על גדותיו. אמרתי: יהיה זה להשאת צאצאי.

יום אחד הגיע קאימקאם מטעם השולטן לגבות מיסים. באו אליו הנוכרים וקבלו בפניו, שכל מסחר הכפתורים והרקמות בידי היהודים, והעלילו שהם מעלימים מיסים. קיבל הממונה את הוצאת הדיבה, והוציא צו האוסר על היהודים לעסוק במלאכה זו. גם עלי נאסר להמשיך במלאכתי, אך לעצמי לא דאגתי. ידעתי כי כד החרס גדוש. אמלא חנותי בסחורה אחרת וארוויח מחייתי! אבל מאתיים משפחות התפרנסו ממשלח יד זה, ביניהן משפחות אלמנות ויתומים.

מיד לבשתי בגדי שבת, נטלתי את הכד הגדוש מטבעות, והלכתי לשכונת שייך יברק. עליתי למעונו של הקאימקאם וביקשתי לשוחח עמו. כבואי לפניו, הנחיתי לפניו את הכד.

נשא עיניו ושאל "מה זה?"

אמרתי: "זה כל חסכונותי".

שאל: "מה מבוקשך?"

ענית: "מאומה. בקשתי רק להזכיר למעלתך את הפתגם הידוע 'קטע אל רקאב, ולא קטע אל רזאק' - כרות את הצוואר, ואל תכרות את הפרנסה".

"למה כוונתך?" חקר הקאימקאם.

אמרתי: "אדוני המושל, מוכר כפתורים אני ותופר לולאות, אבל עיניך הרואות, יש לי חסכונותי, ויכולתי להסב פרנסתי ולהתכלכל בכבוד. אבל בגזרתך הותרת משפחות רעבות, אלמנות ויתומים חסרי כל. קח מתנתי ועתירתי לפניך, שתבטל את רוע הגזרה".

בין אם זהבה הנוצץ פעל את פעולתו או הדברים היוצאים מן הלב, מכל מקום הגזרה התבטלה, ולמאות משפחות היתה רווחה.

נענה הרב ואמר: "עתה הכל מובן. המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא. מה רבה זכותו של מי שקיים נפשות כה רבות, בהקריבו את כל חסכונוותיו!".

(לחזות בנועם ה')

מאורה של הפרשה

"וביום השביעי יהיה לכם שבת שבתון לה"

מן הסטייפלר זצ"ל היה מגויס לצבא הרוסי, וכך מספר מן: כשהגיעה השבת הראשונה שלי בצבא, נגשתי אל המפקדים ואמרתי להם באופן חד משמעי: יהיה מה שיהיה, אני לא אחלל שבת! המפקדים נדהמו מהתעוזה של היהודי, תפסוני והביאוני לפני המפקד הראשי שלהם, שאמר לי: "האם אתה חושב שבצבא עושים מה שרוצים? הינך צריך להיענש באופן חמור, רק בשל כך שהעזת להוציא את המילים האלו מן הפה! אבל" - וכאן הפתיע המפקד את הנוכחים - "אני מוכן לאפשר לך לשמור את השבת, בתנאי אחד" - כאן קטעתי אותו ואמרתי מיד שאני מוכן לקבל עלי כל תנאי, ובלבד שיאפשר לי שלא לחלל שבת.

למשמע הדברים העלה המפקד חיך שטני על שפתי, כמי שידוע איזה תנאי הוא הולך להשמיע עתה בפני היהודי: "אם אתה רוצה לשמור שבת, תצטרך לעבור בין שתי שורות של חיילים קוזאקים, וכל אחד יכה על ראשך בכת הרובה שלו.

אם תקיים את התנאי הזה, הינך רשאי לשמור את השבת שלכם!". החיילים הקוזאקים לא היו 'סתם' חיילים פולניים או רוסיים. אכזריותם הנוראה כלפי היהודים היתה לשם דבר, והפחד הגדול ביותר של כל יהודי היה להיתקל בחייל קוזאקי. כמובן שהסכמתי לתנאי.

החיילים הקוזאקים מצידם הבינו איזו הזדמנות נקרתה לידם, והיכו אותי - כל אחד בתורו - מכה ניצחת על ראשי.

סיים הסטייפלר ואמר: "הדקות הללו שבהן עברתי בין שורות החיילים, היו לי לעונג רוחני עילאי במיוחד, כשידעתי שהמכות ניחתות עלי בשל רצוני לשמור את השבת!".

"אלה פקודי המשכן משכן העדת"

'בעל הטורים' למד מכאן על הזמן שבית המקדש היה קיים, וביאר: "משכן" - בגימטריא ארבע מאות ועשר, רמז לבית המקדש הראשון שהיה קיים ארבע מאות ועשר שנים.

הוסיף רבינו בחיי:

"המשכן" עם החמישה אותיות - בגימטריא ארבע מאות ועשרים, רמז לבית המקדש השני שהיה קיים ארבע מאות ועשרים שנה.

"העדת" בגימטריא ארבע מאות שבעים ותשע, רמז לזמן שהמשכן היה מיום שהוקם, עד בניית בית המקדש הראשון על ידי שלמה המלך.

(לחזות בנועם ה')

הירלו שארני מקבלי ארץ הפלמנים שאני, אלה אלה לא יוכל להשפיעם יהיה (ענין)

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ג: נעה שלו, מש' יונה, מש' ג'יבלי, רפ"ש: משה מרדכי בן עדנה סולטן וב"ב חיים דניאל בן שולה, שלמה בן רינה, דוד בן רעות, תהילה בת שונמית, מיכל חיה בת רחל אפרת ביתיה בת צביה, זנוב הבנו: חיים דניאל בן שולה, אביבה חביבה בת קמינה מונט אורה שרה בת אסתר, אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה ז"ל: הגר"ע יוסף בן גורניה זצ"ל, שמואל בן חנה נוסרת ז"ל, ברוך נאגי בן נעמיה ז"ל לשון בת מסעודה ז"ל, חתון בת מרים ז"ל, חילוזה בת מרים ז"ל, מלכה בת רבקה ז"ל

בברכת שבת שלום

חודש מבורך בגאולה אמתית!

עריכה: משפחת שמעיה

לע"נ אבינו

הר"ר אילן סכה בן סניורה ז"ל

פטירת הצדיקים

א' בניסן - ר' חיים דוד אלקלעי, ר' אבא מהורדנא
ב' בניסן - ר' שלום דובער מלובביץ
ה' בניסן - ר' אברהם העשיל מאפטא, ר' צבי אלימלך מבלזוב
ו' בניסן - ר' אהרן ראטה, ר' חיים אבולעפיה
ז' בניסן - ר' שישון מזרחי

הזמן לסלוח

לאדם עשיר היה סוס יקר וגזעי, סוס מרוצים בעל אילן יוחסין מפואר. האישה העשירי מאד אהב את הסוס שלו. יום אחד הוזמן בעל הסוס להציג את סוסו בתערוכה מאד יוקרתית של סוסים. ההנחיה היתה שכל הסוסים צריכים להגיע ערב קודם. העשירי דאג מאד לסוס שלו ולכן לקח עמו מאבטח מיוחד שישמור על הסוס בלילה. במהלך הלילה לא הצליח העשיר לישון מרוב מחשבות על הסוס האהוב. אחרי חצות הלילה יצא העשיר מחדרו וניגש לשטח האורוות. השומר עמד על משמרתו. "אתה לא נרדם פה בשמירה, נכון?" שאל אותו העשיר. "ממש לא!" ענה השומר. "אני שקוע בשאלה פילוסופית קשה - אם לקחתי פטיש, והכיתי את המסמר בתוך העץ, נוצר חור בעץ. אם אני מוציא את המסמר, החור נשאר. השאלה היא, לאן נעלם העץ שהיה בתוך החור?" "פה מאד" אמר העשיר, "תמשיך, העיקר שלא תרדם". חלפו שעותיים, והעשיר עדיין לא מצליח להירדם. הוא יוצא שוב לאורווה ומוצא את השומר מהורהר. "אתה לא ישן, אני מקווה" אמר העשיר. "ודאי אדוני", השיב השומר, "אני שקוע בשאלה פילוסופית קשה. נניח שאכלתי בייגלה, ובבייגלה היה חור. אכלתי אך ורק את הבייגלה, ובכל זאת החור נעלם. לאן?" "מצוין. נפלא ממש. תמשיך במחשבותיך המחכימות ואל תרדם" השיב לו העשיר. לפנות בוקר מגיע העשיר בפעם האחרונה, ובודק את מצב הערנות של השומר. לשמחתו, הבן אדם ער לחלוטין. הוא ניגש אליו, טופח על שכמו ואומר "כל הכבוד! הצלחת להחזיק מעמד כל הלילה?" "ודאי" ענה השומר. "עכשיו יש לי שאלה, שמעסיקה אותי כבר כמה שעות - איך זה יכול להיות, שאני כבר קרוב ל-12 שעות שומר על הסוס, אבל איכשהו הסוס נעלם? לאן?" העשיר התעלף...

מכירים את הסכסוך שאף אחד לא זוכר מתי התחיל? סכסוכים נושנים, בגלל סיבה שכוחה, גורמים מתח בין בני דודים ובין גיסים, בין שכנים ובין חברים. איזושהי סיבה מן העבר, שהיא לרוב חסרת משמעות או אי הבנה פשוטה - גורמת מחלוקות ושנאה, כעס וצער. ספק אם יודעים איך התחיל הסכסוך, הבעיה הגדולה היא ששום אדם אינו יודע מתי הוא יסתיים. בואו נעשה אנחנו את הצעד הראשון, והחשוב - בואו נסלח!

הדבר נכון גם לגבי משקעים מרירים שאנחנו סוחבים אתנו במשך שנים. מן הסתם, האדם שפגע בנו אי אז, בהיסטוריה העתיקה, אינו זוכר זאת. יתכן מאד שהוא בכלל אינו מודע לכך שפגע, ושאנחנו ממשיכים לסבול עקב כך.

הגיע הזמן שנאפשר לעצמנו להשתחרר מהמטען החורג והמציק הזה. נדון לכף זכות, נסלח, ונשכח. חבל על כל רגע של סכסוך או של טינה. בואו נזדרז לעשות את הצעד החשוב והנפלא של השבת השלום. אם לא נזרז את עצמו להתעורר מיד, אולי נגלה יום אחד, שהזמן והחיים נעלמו לנו, פתאום, בלי ששמנו לב. חלון ההזדמנויות נסגר, ואיננו.

אם נחכה עד שהצד השני יבוא ויתנצל על מעשיו, יבקש סליחה, אולי נחכה עד בוש, ועד בכלל. על כן, חבל על הזמן ועל הבריאות. עם כל הקושי, כדאי שנעשה את הצעד הזה, למרות שאנחנו, כמו כן, צודקים, ולמרות שהשני הוא זה שצריך לבקש סליחה. גם אם זה לפנים משורת הדין, אנחנו נסלח, והזכות הגדולה תהיה שלנו. כמו שאנו רוצים שהקב"ה ימחל לנו על מעשים שונים ומשונים שעשינו, אף אם אינם ראויים, כך נמחל גם אנו לזולתנו ונעביר על מידותינו.

דיני ברכת האילנות

היוצא בימי ניסן ורואה אילנות שמוציאים פרחים, מברך ברכת האילנות, וגם הנשים תברכנה ברכה זו. מברכים פעם אחת בשנה, ואם לא נזדמן לו לברך ברכה זו עד שיצא ניסן, רשאי לברך בחודש אייר, ולא יאבד ברכה יקרה זו מידו, ובלבד שיהיו האילנות עדיין בפריחתם, ולא גדלו פירותיהם. אין לברך ברכת האילנות אלא על אילנות של מאכל כשיש בהם פרחים, אבל על אילני סרק שאין מוציאים פירות אין לברך. אם נפלו הפרחים, אפילו לא גדלו הפירות באופן שראויים לאכילה, רק התחיל גידול הפרי, אין לברך ברכה זו. טוב לברך על אילנות הנוטעים מחוץ לעיר, ומכל מקום אין זה מעכב, ולכן אם קשה לו לצאת מחוץ לעיר או שחושש מפני ביטול תורה, יברך ברכת האילנות גם על אילנות שבתוך העיר. ומה טוב שיצטרפו עשרה אנשים ויעשו כולם אגודה אחת, לצאת לברך ברכה זו ברוב עם, ויסיימו באמירת קדיש יהא שלמא. וטוב שאחד יברך בקול רם, והשאר יאמרו אחריו בלחש. ואין להשהות קיום המצוה כדי לאומרה בעשרה. מצד הדין די בשני אילנות אפילו ממין אחד. והמברך על מיני אילנות הרבה הרי זה משובח. וכשיודע שהאילן מורכב מין בשאינו מינו, עדיף להימנע מלברך עליו. (ילקוט יוסף)

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

התנאי השלישי: לתת.

אנחנו מתחננים על מנת לתת. אל דאגה, הנותן מקבל אחר כך הכל, אבל בתנאי שייתן ולא יצפה כל הזמן: 'נו, כבר נראה שהצד השני ייתן בחזרה'... במצב כזה המקבל מרגיש שאני בעצם כל הזמן דורש את החזרה, והנתינה לא מתקבלת על לבו. ביקרתי פעם עם ילד אצל רופא. לפתע הוא זרק שאלה לחלל "זה בן יחיד?" אני מחייך אל אשתי והיא מחזירה לי חיוך. הוא לא הבין את פשר החיוכים, אז הסברתי לו: "דוקטור, יש לי בבית עוד 11 כאלה..." "12 ילדים?" נבהל הרופא. "בינתיים" השבתי.

"לי יש ארבע בנות, והן מחסלות אותי. אני מתאר לעצמי מה עושים לך 12..." "דווקא הסיבה שלך יש ארבע ולי יש שנים עשר - זו הסיבה שאותך הן מחסלות, ואותי הם מחיים!"

הוא ביקש הסבר, והבהרתי את דברי: "למה לך יש ארבע? כי הכל מחושב לפי: משתלם או לא משתלם? יש לי כסף או אין לי? מתאים לי או לא? ילד הוא כמו רהיט שעושים חישובים אם כדאי עוד. אני מאמין שהילדות שלך היו אצל המטפלת הכי מבוקשת. רכשת להן משחקים כמו ים, יש להן חוגים וטיסות לחו"ל.

אבל הילדות שלך אומרות: אנחנו לא רוצות שעשועים ובייליים, אנחנו רוצות בסך הכל חתיכת אבא. ואת זה אין להם. כי אבא בקליניקה, מעדיף עוד שעה עם פציינטיים - כביכול כדי לצבור עוד קצת כסף שיהיה לך להעניק להם - אבל שנינו יודעים שהמטרה היא לברוח מהתמודדות עם הילדים.

הילדים גדלים בתחושה שהם לא רצויים, שלא אכפת מהם מספיק, שהכסף חשוב יותר ומושקע יותר. ולכן הם מורדים, כדי שיראו שהם קיימים.

אבל מי שיש לו שנים-עשר ילדים, בדרך כלל הוא אדם היודע שכל ילד זה נשמה, ילד הוא חלק אלו-ק ממעל, פקדון יקר שהופקד בידי על מנת שאשמור. אבא כזה יושב עם הילד לשמוע אותו, לכאוב אותו, לשוחח ולדובב אותו. ילד כזה מרגיש שאבא הוא אבא.

וכי ילד כזה מורד בגיל 14? הרי בגיל הזה הוא צריך את אבא יותר מכל, שינחה אותו וידון אתו בסוגיות ובצמתים של חיון. הכל מתחיל מאותה נקודה: לתת או לקחת.

אם אני ניגש לילד מתוך חשבון לקבל, מחשיב אותו משום שהוא טוב לי ונח לי - יוצא שאני מחפש כל הזמן את עצמי, לא אהיה מוכן להשקיע בו מעבר לנוחות, כי לא כך ולא לשם כך רציתי אותו..."

נכון, חיים של נתינה דורשים השקעה. מי שאומר שלגדל 12 ילדים זה דבר קל, הוא מתחמק ומטיח את המציאות. אין דבר כזה. זה אתגר קשה מאד. אבל מי שמחפש חיים קלים - שיעלה למאדים, כי שם יש חיים קלים, כך אומרים. **באנו לעולם "לעבדה ולשמרה".** **ניקח את זה כמשימת חיינו ונתרומם לדרגת "אדם".**